

Vaarroute Geertruidenberg

Via 's-Hertogenbosch en Heusden

Vertrekpunt Geertruidenberg

Lengte 156 kilometer

Aantal sluisen 12

Laagste vaste brug Wilhelminabrug Best: 4,8 meter

Het verhaal van de Zuiderwaterlinie is het **verhaal van verdedigen met water**. Ontdek die verhalen en de rijke militaire geschiedenis vanaf het water met deze vaarroute.

ZUIDERWATERLINIE

1 Startpunt: Geertruidenberg

Geertruidenberg heeft maar liefst vier haventjes dichtbij het historisch centrum waar je kunt aanleggen. De watersportverenigingen **WSV Geertruidenberg** en **WSV De Donge** hebben beide een flink voorzieningsniveau.

De vaartocht begint in **vestingstad Geertruidenberg** 1. Vestingbouwer Menno van Coehoorn maakte in de 16^e en 17^e eeuw van deze **'Sleutel van Holland'** een strategische plaats in de Zuiderwaterlinie om de Fransen te weren. Vandaag wordt de stad ook wel **'Vestingstad aan de Biesbosch'** genoemd. Je beleeft mooie plekken zoals de Geertruidkerk, **Fort Lunet** 2, vestinggrachten, bolwerken en ravelijnen. Met diverse **wandel- en fietsroutes** ontdek je de omgeving; een oase van rust.

2 Fort Lunet, Raamsdonksveer

2 Verder naar 's-Hertogenbosch

De route van Geertruidenberg naar Den Bosch is iets meer dan 100 kilometer lang, een tocht dus van meerdere dagen. Gelukkig zijn er onderweg genoeg mogelijkheden om aan te leggen.

- Vanuit Geertruidenberg vaar je in zuidwestelijke richting over de Donge. Daarna ga je in zuidelijke richting over het Wilhelminakanaal. Na ongeveer 5 kilometer kom je bij Oosterhout bij de aansluiting met het Markkanaal. Overnachten kan bij **WSV Sluis 1**.
- Vaar verder in zuidelijke richting via het Wilhelminakanaal. Het kanaal buigt na Sluis 1 naar het oosten af. Na zo'n 15 kilometer kom je bij Tilburg, waar je aan bakboordzijde de haven van de **Tilburgse Watersportvereniging** ziet.
- 30 kilometer verder op het Wilhelminakanaal vind je **De Sonse Jachthaven**.
- Vaar vanaf hier noordwaarts over de Zuid-Willemsvaart. De volgende passantenplaats op dit traject is **WSV Veghel**.

- Vanuit daar vaar je verder naar 's-Hertogenbosch in het noorden. Neem het Máximakanaal en vaar na de sluis Empel de Maas op. Let op de vrachtaart bij het opvaren van de Maas. Ga westwaarts de Maas af. Bij Hedel vind je aan stuurboordzijde nog een tweetal jachthavens: **WSV 't Stik** en **Jachtclub Hedel**.
- Hierna vaar je verder via de Maas bakboord uit het Diezekanaal op waar je direct bij sluis Engelen uitkomt, die formeel de Henriëtteluis heet. Na de sluis vervolg je het Diezekanaal, vaar je de Ertveldplas over en kom je via de Dieze 's-Hertogenbosch binnen.

In 's-Hertogenbosch vind je vlak achter de spoorbrug passantenhaven **WSV de Waterpoort**. Passantenplaatsen bevinden zich achter de Havenbrug op de Dommel. Daarmee lig je naast het historisch centrum van de stad. Is je boot hoger dan de 3,20 meter? Overleg dan met de havenmeester.

Tips om veilig te varen

varendoejesamen.nl/nieuws/
tips-voor-de-recreatievaart

Vestingstad 's-Hertogenbosch 3 had tijdens de Tachtigjarige Oorlog de bijnaam **'Moerashaak'**. De stad was een van de sterkste schakels in de Spaanse omsingeling van de Republiek. Het drassige gebied rondom de stad maakte herovering praktisch onmogelijk. **Prins Frederik Hendrik van Oranje** polderde de natte gebieden in en pompte ze leeg. Zo sloot hij de stad af van het belangrijke water. Vanuit loopgraven kon hij met zijn leger 's-Hertogenbosch onder vuur nemen en uiteindelijk innemen. Vandaag kun je met **wandel- en fietsroutes** dit stukje geschiedenis met eigen ogen zien. Of leer meer over de Tachtigjarige Oorlog en het beleg van 1629 in het oudst bewaarde **Kruithuis** 4 van Nederland. Hier vind je ook een **Zuiderwaterlinie bezoekerscentrum**. Na het verlaten van 's-Hertogenbosch vind je bij de monding van de Dieze in de Maas **Fort Crèvecoeur** 5, een van de meest functionele monumenten van 's-Hertogenbosch. Tegenwoordig dient dit fort namelijk als militair depot en oefenterrein.

3 's-Hertogenbosch

3 Verder naar Heusden

Vaar vanuit 's-Hertogenbosch terug over de Dieze en het Diezekanaal naar de Maas. Daar ga je bakboord uit naar het westen. Na een tocht van maar 7 kilometer en een paar ruime bochten kom je aan bij Heusden.

Je kunt hier kiezen voor de Rijksvluchthaven met **Jachthaven de Wiel**, **WSV Heusden** of voor de Industriehaven met **Maritiem Centrum Heusden**. In de Rijksvluchthaven lig je direct onder de vestingmuren van de stad.

Het is tijd om **vestingstad Heusden** 5 te ontdekken. Deze stad liep eeuwenlang voorop: ze ontstond rondom een van de oudste waterburchten van Noordwest-Europa en kreeg **als een van de eerste Hollandse steden** een stadsmuur. Dankzij restauraties is veel van het oude Heusden vandaag nog te bewonderen. Bezoek het Gouverneurshuis, beklim de vestingwerken of ontdek de vele leuke winkels en restaurants.

5 Heusden

4 Terug naar Geertruidenberg via Waalwijk

Vanuit de havenkom ga je weer verder naar het westen. Vanaf hier heet het water Bergsche Maas. Onderweg passeer je nog **WSV de Bergsche Maas** bij Waalwijk voordat je na zo'n 20 kilometer weer arriveert bij vertrekpunt Geertruidenberg.

Maak zeker een laatste stop in **Waalwijk** 7. Een laaggelegen gebied dat om die reden een van de vele **inundatiegebieden** was. In het buitengebied, de Baardwijksche Overlaat, ontdek je **prachtige wandelroutes** en leer je meer over de roemrijke geschiedenis. Bijvoorbeeld over de schoen- en leerindustrie in het **Schoenenkwartier**.

Ontdek de andere vaarroutes op
zuiderwaterlinie.nl/vaarroutes

